

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra HAANDBOG I VERDENSHISTORIEN. Nyaarstiden

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 632.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-grundtvig07val-shoot-idm140245214680864.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Man skulde nu tænkt, at Hertugen af *Parma* for Alvor vilde stræbt at indtage i det mindste *Holland* med den store Krigshær, der havde truet *Engeland*, men dels maae vi huske, at *Philip*, trods sine uhyre Indkomster, var aldrig pengestærk, saa efter saa kostbar en Vende-Reise, som den »uovervindelige Flaades,« var Krigs-Kassen tom, og dels var fra nu af (1589-92) * 633 *Philips* Gridskhed især rettet paa *Frankerig*, hvor han, Ted Hjelp af *Guiserne*, haabede at siaae to Fluer med eet Smæk: baade udrydde Kiætteriet og med det allerchristeligste Rige afrunde sit *Romanske Keiserdom*. At begge Dele slog feil, har det Forrige viist, men Hertugen af *Parma* maatte dog immer staae paa Pinde i de *Vallonske* Provindser, og gjøre to Tog imod *Henrik* af *Navarra*, den ene Gang (1590) for at undsætte *Paris*, og den anden (1592) for at undsætte *Rouen**, og efter hans tidlige Død af Vattersot, det samme Aar, gik Alting i Staa, undtagen forsaavidt *Vilhelm* af *Oraniens Søn*, *Moriz*, pillede saa smaat hele *Geldern* bort. Vel opgav *Philip* aldrig sit Krav paa *Fristaten*, men han opgav dog ikke blot Haabet om at undertvinge den, men ogsaa den søde Ungdoms-Drøm at kunne beherske og behandle *Nederlændere* paa *Spansk*, thi hvad han havde beholdt gjorde han til en Systerlodd for en af sine Døttre, gift med den Østerrigske Erkehertug *Albert*, til at nedarves i deres Æt**). Der forløb vel endnu adskillige Aar, inden Spanien (1609) indgik Vaaben-Stilstand, og et halvt Aarhundrede, før det (1648) sluttede en ordenlig Fred med de saakaldte »Oprørere,« men *Fristaten* voxde netop i den Tid op til en af de store Verdens-Magter, som det *Syttende* Aarhundredes Historie skal vise.